

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на СРМ“ излегува по потреба. Ракописите не се враќаат. Огласи по тарифата.

Вторник, 28 февруари 1967
Скопје
Број 9

Претплатата за 1967 год. изнесува 45 (4.500) дин. Овој број чини 0,64 (64) дин. Жиро сметка бр. 401-1-16.

65.

Врз основа на член 152 став 5 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МАКЕДОНСКАТА АКАДЕМИЈА НА НАУКИТЕ И УМЕТНОСТИТЕ

Се прогласува Законот за Македонската академија на науките и уметностите,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на заедничката седница на Републичкиот собор и Просветно-културниот собор, одржана на 22 февруари 1967 година.

У. бр. 18/67

23 февруари 1967 година

Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Видо Смилевски, с. р.

ЗАКОН

ЗА МАКЕДОНСКАТА АКАДЕМИЈА НА НАУКИТЕ И УМЕТНОСТИТЕ

1 ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Се основа Македонска академија на науките и уметностите (Академија).

Седиштето на Академијата е во Скопје.

Член 2

Академијата е научна организација која ги здружува истакнатите научни работници и уметници од сите области на науките и уметностите.

Член 3

Задача на Академијата е со својата дејност да ја поттикнува и развива научната мисла, основните научни испитувања и применувањето на научните методи и научните резултати, да ги поттикнува самостојно или во соработка со други научни организации научните дејности и активностите на научните организации и на научните работници и да работи на негувањето и унапредувањето на уметностите.

Академијата посебно врши и поттикнува проучување на одделни области од битно значење за развитокот на Социјалистичка Република Македонија.

Член 4

За остварувањето на своите задачи Академијата особено:

1. организира и поттикнува проучување на општествено-економскиот и културниот развиток, производните сили и природните богатства на земјата;

2. организира комплексни научни испитувања;

3. се залага за примена на резултатите од научните испитувања;

4. организира научни симпозиуми, советувања и други собири на научни работници и уметници со цел современите научни погледи и резултатите на научните испитувања од интерес за унапредување на научните дејности и за материјалниот, општествениот и културниот развиток јавно да се претресуваат и оценуваат;

5. дава мислење за одделни значајни прашања по своја иницијатива или по барање на работни и други организации и органи;

6. соработува со работни и други организации во испитувањето и решавањето на научни проблеми и задачи;

7. објавува резултати од научните испитувања, научни и уметнички дела;

8. по потреба основа научни, уметнички и други културни установи.

За остварување на овие задачи Академијата соработува со други академии на науките и уметностите, со универзитети, научни установи, организации, научни работници и уметници во земјата и странство.

Член 5

Академијата има својство на правно лице.

Член 6

Академијата има статут.

Статутот на Академијата содржи поблиски одредби за извршувањето на задачите на Академијата, за нејзината организација, за изборот на членовите, како и за организацијата, делокругот и работата на органите и за правата на самоуправање на работните луѓе во Академијата.

Статутот го донесува Собранието на Академијата.

Статутот, пред неговото донесување, му се доставува на разгледување на Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 7

Академијата ги врши своите права и должности самостојно во согласност со законот и статутот.

Надзор над законитоста на работата на Академијата врши Извршниот совет.

Член 8

Средства за работа на Академијата се обезбедуваат врз основа на програмата за работа, од буџетот на Републиката, од фондови, од работни и други организации, како и од подароци, завештанија, сопствени приходи и други извори на средства утврдени со закон.

Во Академијата се формира фонд за финансирање на програмата за научните дејности на Академијата кој се образува од средствата од претходниот став.

II ЧЛЕНСТВО ВО АКАДЕМИЈАТА

Член 9

Членовите на Академијата се: редовни (академци) и дописни.

Академијата има странски и почесни членови.

Член 10

За редовни членови се избираат лица од редот на научниците и уметниците југословенски државјани чии резултати во областа на науката или уметноста претставуваат високи достигнувања.

За дописни членови се избираат лица од редот на научниците и уметниците југословенски државјани кои ја обогатиле науката и уметноста со трудови или остварувања од особено значење.

За странски член може да биде избран стран државјанин чии успеси во науката и уметноста претставуваат високо достигнување и уживаат посебно признание во научниот и културниот живот на нашата земја.

За почесни членови можат да бидат избрани лица кои имаат особени заслуги во изградбата и развитокот на Социјалистичка Република Македонија, Социјалистичка Федеративна Република Југославија или за зацврстување и унапредување на мирот во светот и за соработката меѓу народите и се особено заслужни за унапредувањето и развитокот на науките и уметностите.

Член 11

Изборот на редовните и дописните членови на Академијата се врши по предлог на наставнички совет на факултет или висока школа која се занимава со научна работа, уметничка академија, научен совет на научна установа, заедница на научни установи, стручно здружение или три члена на Академијата.

Изборот на странски членови и почесни членови на Академијата се врши по предлог на претседателството на Академијата.

Член 12

Собранието може да врши избор на членови на Академијата, ако се присутни најмалку две третини од вкупниот број на членовите што имаат право да избираат.

Во изборот на редовните членови учествуваат редовните членови на Академијата.

Во изборот на дописните, странските и почесните членови учествуваат редовните, дописните и почесните членови на Академијата југословенски државјани.

Избран е оној кандидат за кого гласало мнозинство од присутните членови што имаат право да учествуваат во изборот.

Изборот на членовите на Академијата се врши со тајно гласање.

Член 13

Членството во Академијата е доживотно. Со статутот на Академијата можат да се предвидат случаи за престанок на членството во Академијата.

Член 14

Правата и должностите на членовите на Академијата се одредуваат со статутот на Академијата во согласност со одредбите на овој закон.

Почесните членови — југословенски државјани ги имаат сите права на редовни членови на Академијата.

Странските членови и почесните членови странски државјани имаат право да учествуваат во работите на унапредувањето на науките и уметностите и на собранието на Академијата без право на одлучување.

III ОРГАНИ НА АКАДЕМИЈАТА

Член 15

Органи на Академијата се: собрание и претседателство.

Член 16

Собранието е највисок орган на Академијата.

Собранието го сочинуваат сите членови на Академијата кои се југословенски државјани.

Член 17

Собранието на Академијата:

1. донесува статут на Академијата;
2. избира членови на Академијата;
3. избира претседател, потпретседател, секретар и членови на претседателството на Академијата;
4. одлучува за основање научни, уметнички и други културни установи;
5. ги разгледува општите прашања за организацијата и работата на Академијата и на претседателството му дава насоки за работа;
6. ги претресува извештаите за работа на Академијата;
7. донесува финансиски план и завршна сметка на Академијата;
8. врши и други работи што му се ставени во делокруг со статутот на Академијата.

Член 18

Собрачието може да одлучува полноважно ако се присутни повеќе од половината од вкупниот број на членовите доколку со овој закон не е поинаку одредено. Одлуките се донесуваат со мнозинството на гласови од присутните членови.

Член 19

Претседателството е извршен орган на собранието на Академијата.

Претседателството го сочинуваат: претседателот, потпретседателот, секретарот и одреден број членови на Академијата што се утврдува при изборот на претседателството.

Претседателот и потпретседателот на Академијата се избираат од редот на редовните членови на Академијата, а секретарот и членовите на претседателството можат да се избираат и од редот на дописните членови.

Членовите на претседателството се избираат на четири години.

Член 20

Претседателот ја претставува Академијата, претседава на седниците на собранието, ги свикува

и претседава на седниците на претседателството и врши други права и должности определени со закон и статутот.

Претседателот, во случај на отсутност, го заменува потпретседателот на Академијата.

Член 21

За остварување на задачите на Академијата се избираат соработници од редот на научниците и уметниците.

Начинот на избор и правата и должностите на соработниците се пропишуваат со статутот на Академијата во согласност со законот.

Член 22

Работните луѓе кои како членови на работната заедница работат во Академијата, имаат права на самоуправување според начелата за самоуправување на работните луѓе во управата.

IV ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 23

Подготовките за почетокот со работата на Академијата ги врши Матична комисија што ја именува Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Матичната комисија ја сочинуваат најмалку седум членови од кои најмалку четири редовни членови на академија на науки и уметности.

Матичната комисија го врши изборот на првите членови на Академијата.

Матичната комисија го свикува првото собрание на Академијата и престанува со работа со изборот на претседателството на Собранието.

Член 24

Академијата ќе донесе свој статут, најдоцна шест месеци од денот на конституирањето на Академијата.

Член 25

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

66.

Врз основа на член 152 став 5 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ВОСПИТУВАЊЕТО

Се прогласува Законот за финансирање на образованието и воспитувањето,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Републичкиот собор одржана на 23 февруари 1967 година и на седницата на Просветно-културниот собор одржана на 23 февруари 1967 година.

У. бр. 17/67

24 февруари 1967 година

Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Видо Смилевски, с. р.

ЗАКОН

ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ВОСПИТУВАЊЕТО

I ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се утврдуваат изворите и начинот на обезбедувањето средства за финансирање на дејностите и развитокот на материјалната основа на образованието и воспитувањето (средства за образование), како и начинот на распределба и управување со тие средства.

Член 2

За што попотполно остварување општествена-та улога на образованието и воспитувањето, за непосредно поврзување на дејностите на установите за образование и воспитување со потребите на стопанството и општествените служби, за одлучување за распределба на општествените средства за образование, како и за разгледување на други прашања од заеднички и општ интерес во областа на образованието и воспитувањето, се основаат заедници на образованието.

Заедниците на образованието се самоуправни организации и имаат својство на правно лице.

Член 3

За ускладен и рамномерен развиток, за подобрување на структурата на образованието и воспитувањето и за порационална употреба на средствата за образование, заедниците на образованието донесуваат свои програми, со кои ги утврдуваат дејностите и развитокот на материјалната основа на образованието и воспитувањето што ги финансираат. Заедницата на образованието, на основа определени нормативи, утврдуваат критериуми и мерила за распределба на средствата за образование, во согласност со општите прописи за установите, одлучуваат за нивната распределба и разгледуваат други прашања од заеднички и општ интерес во областа на образованието и воспитувањето.

II СРЕДСТВА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

Член 4

Задолжителни и постојани извори на средства за образование се:

— придонес од личен доход на граѓаните (придонес за образование);

— дел од данокот на промет со стоки на мало и услуги;

— додатни средства од приходите на општина-та и Републиката;

— средства што се обезбедуваат од други извори утврдени со закон.

Извори на средства за образование се и:

— средствата што работните организации и другите општествено-правни лица и државните органи ги издојуваат за дејностите и развитокот на образованието и воспитувањето од средствата со кои самостојно располагаат;

— средствата што граѓаните ги даваат во вид на подароци, завештанија и самопридонес;

— средства што установите за образование и воспитување ги остваруваат од дополнителни и проширени дејности;

— надоместоците што одделни установи за образование и воспитување, под услови и на начин определени со закон, ги остваруваат од непосредните корисници.

Член 5

Средствата за образование од изворите утврдени во став 1 од претходниот член се средства на заедниците на образованието, а средствата од изворите утврдени во алинеите 1 и 2 од став 2 на претходниот член се средства на заедниците на образованието доколку им бидат дадени.

Член 6

Граѓаните од личен доход плаќаат општински и републички придонес за образование.

Член 7

Општински придонеси за образование се:

- а) придонес за образование од личен доход од работен однос;
- б) придонес за образование од личен доход од земјоделска дејност;
- в) придонес за образование од личен доход од самостојно вршење занаетчиски и други стопански дејности;
- г) придонес за образование од личен доход од самостојно вршење на интелектуални услуги;
- д) придонес за образование од личен доход од авторски права, патенти и технички унапредувања.

Член 8

Височината на општинскиот придонес за образование од личен доход од работен однос ја определува општинското собрание за исти обврзници и по иста основица според која се плаќа придонесот од личен доход од работен однос установен со Основниот закон за придонесите и даноците на граѓаните, пропорционално на основицата на тој придонес.

Општинскиот придонес за образование од личен доход од земјоделска дејност, од самостојно вршење занаетчиски и други стопански дејности, од самостојно вршење интелектуални услуги и од авторски права, патенти и технички унапредувања го утврдува општинското собрание, како дел од општинските придонеси од личен доход од земјоделска дејност, од самостојно вршење занаетчиски и други стопански дејности, од самостојно вршење интелектуални услуги и од авторски права, патенти и технички унапредувања, установени со Основниот закон за придонесите и даноците на граѓаните.

Член 9

Републички придонеси за образование се:

- а) придонес за образование од личен доход од работен однос;
 - б) придонес за образование од личен доход од земјоделска дејност.
- Републичкиот придонес за образование од личен доход од работен однос се плаќа по стопа определена со овој закон за исти обврзници и по иста основица според која се плаќа придонесот од ли-

чен доход од работен однос, установен со Основниот закон за придонесите и даноците на граѓаните.

Републичкиот придонес за образование од личен доход од земјоделска дејност се плаќа по стопа определена со посебен закон за исти обврзници и според иста основица по која се плаќа придонесот од личен доход од земјоделска дејност установен со Основниот закон за придонесите и даноците на граѓаните.

Член 10

Средствата за образование што се обезбедуваат од данокот на промет со стоки на мало и услуги опфаќаат:

- а) дел од општинскиот данок на промет со стоки на мало и услуги што го определува општинското собрание;
- б) републичкиот додатен данок на промет со стоки на мало и услуги;
- в) дел од сојузниот данок на промет со стоки на мало и услуги што и е остапен на Републиката, и е определен со овој закон.

Член 11

Ако со средствата за образование што се формираат од придонесите за образование и од данокот на промет со стоки на мало и услуги, според одредбите на овој закон, не се обезбедува вршење на дејностите на образованието и воспитувањето на подрачјето на општината односно Републиката, општините односно Републиката се должни на соодветната заедница на образованието да и обезбедат додатни средства, во согласност со своите обврски утврдени со Уставот и законот.

Член 12

Ако со средствата што и припаѓаат на основната заедница на образованието не се обезбедува извршување на обврската за задолжително основно образование, Републичката заедница на образованието и обезбедува на основната заедница дополнителни средства.

Дополнителните средства од претходниот став се даваат ако минималните трошоци по ученик, утврдени со Законот за финансирање на општествено-политичките заедници, не се обезбедени со вкупните средства на општината, вклучувајќи ги и дополнителните средства што на општината и се обезбедуваат од Републичкиот буџет.

III ЗАЕДНИЦИ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Член 13

Заедницата на образованието ја сочинуваат установите за образование и воспитување, работните организации во стопанството и општествените служби, како и други заинтересирани организации и граѓани.

Член 14

Заедницата на образованието на своето подрачје:

- се грижи за обезбедување на средства за вршење на дејностите на образованието и воспитувањето утврдени со програмата на заедницата на образованието;
- управува со средствата за образование што и припаѓаат;

— определува критериуми и мерила за распределбата на средствата за образование и врши распределба на тие средства по одделни образовно-воспитни дејности;

— соработува со други заедница на образованието;

— дава мислење за основање нови установи за образование и воспитување чија дејност ќе се финансира од средствата на заедницата на образованието;

— соработува со општествено-политички заедници и работни организации во донесувањето на плановите и програмите за развој на образованието и воспитувањето, во утврдувањето на потребите од стручни кадри и во други прашања од значење за развојот на образованието и воспитувањето;

— врши и други работи определени со закон и статутот на заедницата на образованието.

Член 15

Заедницата на образованието има статут.

Со статутот на заедницата на образованието се утврдуваат: составот на заедницата, органите на заедницата и нивниот состав, начин на работа, делокругот и меѓусебните односи, критериумите и мерилата за распределба на средствата што и припаѓаат на заедницата, јавноста во работата, начинот на донесувањето на општите акти, начинот на примање и истапување од заедницата, условите и начинот на стипендирањето и кредитирањето на учесниците и студентите, како и други прашања од значење за остварувањето на задачите на заедницата.

Статутот на основната заедница на образованието го потврдува собранието на општината на чие подрачје е седиштето на заедницата на образованието.

Статутот на Републичката заедница на образованието го потврдува Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Статутот на посебната заедница на образованието му се доставува на разгледување на собранието на општината на чие подрачје се наоѓа седиштето на заедницата. Кога посебната заедница на образованието е основана за една или повеќе дејности на стопанството и општествените служби и делува на подрачја на повеќе општини, статутот се доставува на разгледување на Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

1. Основање

Член 16

Заедницата на образование се основа:

1. за подрачја на една или повеќе општини (основна заедница на образованието);
2. за подрачјето на Републиката (Републичка заедница на образованието);
3. за една или повеќе дејности на стопанството и општествените служби односно за повеќе работни организации (посебна заедница на образованието).

Член 17

Заедницата на образованието се основа со одлука на основачко собрание.

Одлуката за основање на заедница на образованието содржи особено: назив и седиште на заед-

ницата, подрачје за кое се основа заедницата, задачите на заедницата, составот на заедницата, како и средствата што и припаѓаат.

Член 18

Основањето на заедниците на образованието го подготвува и основачкото собрание го свикува иницијативен одбор.

Членовите на иницијативниот одбор за основање основни заедници на образованието ги именуваат општинските собранија.

Членовите на иницијативниот одбор за основање Републичка заедница на образованието ги именува Извршниот совет.

Членовите на иницијативниот одбор за основање посебна заедница на образованието ги именуваат соодветните органи на управување на работните организации и нивните заедници и здруженија што ја сочинуваат заедницата.

Во иницијативниот одбор се именува претседател и определен број членови од редот на работните заедници на работните организации во стопанството и општествените служби, нивните заедници и здруженија, од установите за образование и воспитување и од други заинтересирани организации, како и определен број претставници на општината односно Републиката.

Член 19

Иницијативниот одбор подготвува нацрт на деловник на собранието, нацрт на одлука за основање на заедницата на образованието, нацрт на статут на заедницата на образованието.

Член 20

Основачкото собрание на заедницата на образованието го сочинуваат претставници на установите за образование и воспитување, претставници на работните организации во стопанството и општествените служби и на други заинтересирани организации од подрачјето на заедницата, како и определен број граѓани — претставници на општината односно Републиката.

Составот на основачкото собрание и бројот на претставниците го утврдува органот што го именува иницијативниот одбор.

Член 21

Основачкото собрание:

- усвојува деловник на собранието;
- донесува одлука за основање на заедницата на образованието;
- донесува статут на заедницата на образованието.

Со донесувањето на статутот основачкото собрание продолжува со работа како собрание на заедницата на образованието.

2. Органи на управување

Член 22

Органи на управување на заедницата на образованието се: собрание и извршен одбор.

Составот и бројот на членовите на собранието и извршниот одбор како и начинот на изборот се утврдува со статутот на заедницата на образованието, во согласност со овој закон.

Со статутот на заедницата на образованието може да се установуваат секции, комисии и други стручни органи за разгледување на прашања на одделни дејности на образованието.

Член 23

Собранието на основната заедница на образованието го сочинуваат претставници на установите за образование и воспитување, претставници на работни организации во стопанството и општествените служби и на други заинтересирани организации определени со статутот на заедницата, како и определен број граѓани — претставници на општината.

Претставниците на општината ги именува општинското собрание.

Бројот на претставниците на установите за образование и воспитување не може да биде поголем од вкупниот број на останатите претставници.

Член 24

Собранието на Републиката заедница на образованието го сочинуваат претставници на високошколските установи и претставници на специјалните училишта, претставници на заедниците на образованието од територијата на Републиката, претставници на заедниците на установите за образование и воспитување, претставници на здруженијата на работните организации во стопанството и општествените служби и на други заинтересирани организации определени со статутот на заедницата, како и определен број граѓани — претставници на Републиката.

Претставниците на Републиката ги именува Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Бројот на претставниците на високошколските установи и специјалните училишта не може да биде поголем од вкупниот број на останатите претставници.

Член 25

Собранието на посебната заедница на образованието го сочинуваат претставници на установите за образование и воспитување што се финансираат од заедницата, претставници на работните организации од соодветните гранки и нивните здруженија и заедници, како и определен број претставници на други заедници на образованието односно на општествено-политички заедници што за неа одделуваат средства.

Бројот на претставниците на установите за образование и воспитување не може да биде поголем од вкупниот број на останатите претставници.

Член 26

Собранието на заедницата на образованието:

- донесува статут и други општи акти;
- донесува програма, финансиски план и завршна сметка на заедницата на образованието;
- определува критериуми и мерила за распределба на средствата за образование;
- дава мислења и предлози за основање и престанок на установи за образование и воспитување чија дејност се финансира од средствата на заедницата на образованието;

— одлучува за задолжување на заедницата на образованието и за одобрување кредити од средствата на заедницата на образованието;

— врши и други работи определени со закон и статутот на заедницата на образованието.

Член 27

Собранието на заедницата на образованието избира извршен одбор од редот на своите членови. Бројот на членовите избрани од редот на претставниците на установите за образование и воспитување не може да биде поголем од вкупниот број на останатите членови.

Член 28

Извршниот одбор:

— се грижи за извршувањето на одлуките, заклучоците и другите општи акти на собранието на заедницата на образованието;

— врши распределба на средствата за образование на одделни установи за образование и воспитување, во склад со критериумите и мерилата што ги утврдува собранието на заедницата на образованието;

— доделува стипендии и кредити на учениците и студентите;

— подготвува предлози на акти што ги донесува собранието на заедницата на образованието;

— соработува со органите на општествено-политичките заедници во организирањето и развивањето на воспитно-образовните дејности на подрачјето на заедницата;

— определува лице што ќе склучува договори со установите за образование и воспитување за финансирање на нивните дејности во склад со одредбите на статутот на заедницата на образованието;

— врши и други работи определени со закон и статутот на заедницата на образованието.

Со статутот на заедницата на образованието поблиску се утврдуваат правата и должностите, како и меѓусебните односи на собранието и извршниот одбор на заедницата на образованието.

Член 29

Членовите на собранието и на извршниот одбор на заедницата на образованието се избираат на четири години. Секоја втора година се избира една половина од членовите на собранието и извршниот одбор.

Никој не може двапати едноподруго да биде избран за член на собранието односно извршниот одбор на заедницата на образованието.

Член 30

Со статутот на заедницата на образованието може да се предвиди заедницата на образованието да има соодветна служба за вршење на стручните и административните работи на заедницата.

Ако со статутот на заедницата на образованието не е определено заедницата на образованието да има соодветна служба од ставот 1 на овој член, вршењето на стручните и административните работи го обезбедува општествено-политичката заедница.

На самоупраувањето и работните односи на работните луѓе во службите на заедницата на образованието се применуваат општите прописи за самоупраувањето и работните односи во органите на управата.

3. Средства на заедницата на образованието

Член 31

На основната заедница на образованието и припаѓаат:

1. општинските придонеси за образование од личен доход на граѓаните;
2. делот од општинскиот данок на промет со стоки на мало и услуги;
3. додатните средства од приходите на општината;
4. средствата што ги остварува основната заедница на образованието според алинеите 1 и 2 од став 2 на член 5 од овој закон.

Член 32

На Републичката заедница на образованието и припаѓаат:

1. 0,3% од Републичкиот придонес од личен доход од работен однос;
2. републичкиот додатен данок на промет со стоки на мало и услуги;
3. 46,8% од делот од сојузниот данок на промет со стоки на мало и услуги што и е отстапен на Републиката;
4. додатните средства од приходите на Републиката;
5. средствата што заедницата ги остварува според алинеите 1 и 2 од став 2 на член 5 од овој закон.

Член 33

На посебните заедници на образованието им припаѓаат:

1. дел од придонесите за образование и од други извори на средства што Републиката и основните заедници на образованието им ги отстапуваат врз основа на договор склучен помеѓу заедниците;
2. средствата што ги издвојуваат заинтересираните работни организации во стопанството и општествените служби од средствата со кои самостојно располагаат, во склад со одлуката за основање на заедницата на образованието;
3. средствата што други работни организации, општествено-правни лица и државните органи ги издвојуваат за дејностите и развитокот на образованието и воспитувањето што ги финансира посебната заедница.

4. Употреба на средствата

Член 34

Основната заедница на образованието обезбедува средства за:

1. задолжително основно образование;
2. општо и стручно образование од втор степен;
3. други образовно-воспитни дејности предвидени со програмата на заедницата, претшколско воспитување, образование на возрасни, паралелно образование и друго;
4. изградба и опрема на објекти за образование и воспитување;
5. кредитирање и стипендирање на ученици и студенти.

Основната заедница на образованието обезбедува и средства за покривање на превозните трошоци на учениците што подлежат на задолжително об-

разование, односно за сместување во домовите на тие ученици, во склад со Законот за основното училиште.

Основната заедница на образованието може да доделува средства и за:

- ученички домови и училишни куќни;
- набавка на учебници и прибор за учениците во основните училишта со слаба материјална положба;
- доквалификација и стручно усовршување на наставниците и воспитувачите во установите за образование и воспитување што ги финансира;
- одделни образовни дејности на работничките и народните универзитети;
- испитувачка работа и други потреби во областа на образованието и воспитувањето предвидени во програмата на заедницата.

Член 35

Средствата на посебните заедници на образованието и средствата за образование на работните организации што непосредно организираат образование на кадри за свои потреби се употребуваат за финансирање на образовно-воспитните дејности и развитокот на нивната материјална основа предвидени со програмата на тие заедници односно со општ акт на работните организации.

Член 36

Републичката заедница на образованието обезбедува:

1. средства за финансирање на високошколското образование;
2. средства за финансирање на специјалното образование и воспитување на деца и младинци попречени во психофизичкиот развиток;
3. дополнителни средства за финансирање на основното образование;
4. средства за учество до 50% во финансирање на стручното образование што се финансира од основните и посебните заедници на образованието со исклучок на економските училишта;
5. средства за кредитирање и стипендирање на студенти;
6. средства за изградба и опрема на објекти за високо-школските установи и специјалните училишта.

Републичката заедница на образованието може да доделува и средства за испитувачка работа во областа на образованието и воспитувањето, за издавање учебници и за други потреби на образованието и воспитувањето предвидени во програмата на заедницата.

Давањето на средства за финансирање на одделни установи Републиката заедница на образованието може да го условува со средства што тие ќе ги обезбедат од други извори.

Член 37

Установите за образование и воспитување што се финансираат од заедницата на образованието, дел од средствата за амортизација на недвижностите, во износ од најмалку 75%, ги здружуваат во заедницата на образованието, за давање кредити на установите за образование и воспитување што се финансираат од средствата на заедницата на образованието, со обврска тие средства да и се вратат на установата на која и припаѓаат.

Со статутот на заедницата на образованието се утврдуваат условите за доделување на кредитите и начинот на враќањето на средствата.

Член 38

Заедницата на образованието има резерва. Начинот на формирањето и употребата на резервата се определува со статутот на заедницата.

Во формирањето на резервата на заедницата на образованието може да учествува и соодветната општествено-политичка заедница со средства од својот резервен фонд. Овие средства заедницата на образованието е должна да ги води на посебна сметка.

5. Односи меѓу заедниците на образованието и образовно-воспитните установи

Член 39

Установата чија дејност се финансира од средствата на заедницата на образованието добива надоместок за своите дејности од заедницата на образованието.

Надоместоците од претходниот став се определуваат врз основа на критериумите и мерилата што ги утврдува заедницата на образованието. Висината на надоместоците, како и другите односи меѓу заедницата на образованието и установата, се определуваат со договор, во склад со Основниот закон за установите и овој закон.

Со договорот се определува: цената, видот и обемот на образовно-воспитната дејност според наставниот план и програма, како и според другите општи акти на установата, начинот на утврдувањето на постигнатите работни резултати, начинот на пресметувањето и плаќањето на надоместоците, како и други меѓусебни права и обврски.

При договарањето заедницата на образованието ќе ги земе предвид и средствата што установата ги остварува со вршење дополнителна и проширена дејност, како и средствата од други извори, водејќи сметка со тоа да не се намали интересот на установата за здобивање приходи од дополнителна и проширена дејност.

Договорот од став 2 на овој член може да се склучи за една или повеќе години или само за извршување на определена програма.

Член 40

За решавање на споровите меѓу заедницата на образованието и установата чија дејност се финансира од средствата на заедницата на образованието во однос на надоместоците сходно се применуваат одредбите на член 66 и 67 од Основниот закон за установите.

За спорните прашања меѓу заедницата на образованието и установата, според член 66 од Основниот закон за установите, одлучува собранието на општествено-политичката заедница на чие подрачје делува заедницата.

Член 41

По барање на установата што врши образовно-воспитна дејност, заедницата на образованието може да дава кредити од свои средства и гаранција за кредити што установата ги користи од општите, посебните кредитни средства, а може од средствата што и припаѓаат, да обезбедува и учество за добивање кредити кај деловните банки и други давачи

на кредити, како и да дава средства за покривање на разликата во висината на каматата меѓу кредитите што ги даваат деловните банки и кредитите што заедницата на образованието ги дава од своите средства.

6. Односи меѓу заедниците на образованието

Член 42

Основните заедници и Републичката заедница на образованието соработуваат меѓусебно и со посебните заедници на образованието во работите од заеднички интерес и спогодбено обезбедуваат средства за остварување на задачите од заеднички интерес.

Заедниците на образованието во Републиката по потреба соработуваат со заедниците на образованието во другите републики и спогодбено обезбедуваат средства за вршење образовно-воспитни дејности од заеднички интерес.

Член 43

Заедниците на образованието, во остварувањето на своите задачи соработуваат со соодветните општествено-политички заедници и нивните органи, со работните и други организации и со органите на просветно-педагошката служба.

Член 44

Основните и Републичката заедница на образованието можат да се спогодат со посебната заедница на образованието и со работните организации што организираат и финансираат образование на кадри за своите потреби, дел од средствата со кои располагаат да и се отстапи на посебната заедница на образованието, под услов работните организации да издвојуваат и натаму средства за образование од средствата со кои самостојно располагаат, зголемени во склад со порастот на средствата за образование на подрачјето на основната односно републичката заедница на образованието.

Ако посебната заедница на образованието или работната организација, под условите на претходниот став, организира образование на кадри за пошироки потреби има право и на додатни средства, кои се утврдуваат со договор.

IV. ОДНОСИ МЕЃУ ОПШТЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧКИТЕ ЗАЕДНИЦИ И ЗАЕДНИЦИТЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Член 45

Собранието на општината на чие подрачје се наоѓа седиштето на основната заедница на образованието обезбедува општи услови за остварување на задачите на заедницата на образованието.

Општинските собранија од подрачјето на основната и посебната заедница на образованието:

— го потврдуваат односно разгледуваат статутот на основната и посебната заедница на образованието, според одредбите на овој закон;

— ја разгледуваат програмата на основната и посебната заедница на образованието и извештаите за работата;

— ги разгледуваат мислењата и предлозите што ги дава основната и посебната заедница на образованието, како и републичката заедница на образованието;

— ги определуваат стопите на придонесите за образование и делот од општинскиот данок на промет со стоки на мало и услуги, во склад со одредбите на овој закон;

— обезбедуваат додатни средства за финансирање на образованието од приходите на општината;

— ја разгледуваат завршната сметка на основната и посебната заедница на образованието;

— врши и други работи определени со закон. Собранието на Социјалистичка Република Македонија ги врши работите од претходниот став во однос на Републиката заедница на образованието.

Член 46

Надзор над законитоста на работата на основната и посебната заедница на образованието врши надлежниот орган на општината на чие подрачје се наоѓа седиштето на заедницата.

Надзор над законитоста на работата на Републиката заедница на образованието врши Извршниот совет.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 47

Средствата за образование, во склад со одредбите на овој закон, се обезбедуваат од 1 јануари 1967 година.

Член 48

Општинските собранија ќе ги определат стопите на придонесите за образование, согласно член 8 од овој закон, и делот од општинскиот данок на промет со стоки на мало и услуги, согласно член 10 точка а) од овој закон, најдоцна еден месец од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 49

Средствата за образование што се обезбедуваат според овој закон не можат да изнесуваат помалку од средствата за финансирање дејностите на установите за образование и средствата за кредитирање и стипендирање на студенти и ученици, остварени во 1966 година.

Член 50

Основните и Републиката заедница на образованието ќе се конституираат и ќе ги донесат своите статuti најдоцна до 31 мај 1967 година.

Општинските собранија и Извршниот совет се должни да ги именуваат членовите на иницијативните одбори за основање соодветни заедници на образованието најдоцна еден месец по влегувањето во сила на овој закон.

Член 51

Во периодот од 1 јануари до 30 јуни 1967 година средствата што според овој закон им припаѓаат на основните односно на Републиката заедница на образованието ќе се внесуваат во постојните општествени фондови за финансирање на образованието на соодветните општествено-политички заедници.

Со средствата од претходниот став и со средствата што ќе ги доделуваат општините односно Републиката, постојните општествени фондови за финансирање на образованието, во склад со досега важечките прописи, ќе обезбедат привремено финансирање до 30 јуни 1967 година на оние образовно-воспитни установи што ги финансирала во 1966 година.

Член 52

Републичкиот општествен фонд за финансирање на образованието престанува на 30 јуни 1967 година.

Сета актива на фондот од претходниот став, според завршната сметка, преминува на Републиката заедница на образованието.

Републиката е должна со свои средства да ја ликвидира сета пасива на фондот од ставот 1 на овој член.

Член 53

Во периодот од 1 јануари до 30 јуни 1967 година стипендирањето и кредитирањето на студентите ќе се врши преку Републичкиот фонд за кредитирање и стипендирање на студентите.

Член 54

Републичкиот фонд за кредитирање и стипендирање на студентите престанува на 30 јуни 1967 година.

Средствата на фондот од претходниот став што не се искористени до 30 јуни 1967 година, како и правата и обврските на Фондот преминуваат на Републиката заедница на образованието.

Член 55

Одредбите на овој закон не се однесуваат на финансирањето на дејностите и развитокот на материјалната основа на установите за образование и воспитување што се основаат за потребите на Југословенската народна армија и органите на внатрешни работи.

Член 56

Законот за Републичкиот општествен фонд за финансирање на образованието („Службен весник на СРМ“ бр. 26/65) и Законот за Републичкиот фонд за кредитирање и стипендирање на студентите („Службен весник на СРМ“ бр. 26/65), престануваат да важат на 30 јуни 1967 година.

Член 57

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на неговото објавување во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

67.

Врз основа на член 152 став 5 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ НА НАУЧНИТЕ ДЕЈНОСТИ

Се прогласува Законот за организирање на научните дејности,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Републичкиот собор одржана на 23 февруари 1967 година и на седницата на Просветно-културниот собор одржана на 23 февруари 1967 година.

У. бр. 10/67

24 февруари 1967 година

Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Видо Смилевски, с. р.

ЗАКОН ЗА ОРГАНИЗИРАЊЕ НА НАУЧНИТЕ ДЕЈНОСТИ

I ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со научните дејности, со развивањето и применувањето на методите на научните испитувања се решаваат проблеми од интерес за материјалниот и културниот развој на општествената заедница и се создаваат услови за проширување и усовршување на основата на општественото производство, за ослободување на трудот и за пројавување на творечките способности на работните луѓе.

Со остварувањето на научната дејност се поттикнуваат и проверуваат творечките потфати, се обезбедуваат постојани заемни односи меѓу потребите на општеството и научното творење, се подготвуваат и усовршуваат научни и стручни кадри и се развива меѓународна научна соработка.

Член 2

Научната дејност е јавна и подложна на јавна критика.

Начинот на остварувањето на јавноста се уредува, во согласност со законот, со статутот или друг општ акт на научната установа односно на организацијата во чиј состав е научната единица.

Член 3

Научната дејност е од посебен општествен интерес.

Во научните установи во управувањето со работите од посебен општествен интерес, покрај членовите на работната заедница на установата, учествуваат и заинтересирани граѓани и претставници на заинтересираните организации и на општествената заедница (претставници на општествената заедница).

Член 4

Општи услови за развој на научните дејности, во рамките на своите права и должности, создаваат и обезбедуваат Републиката и општините.

Работните и други организации и нивните здруженија и заедници, во согласност со своите програми и задачи, создаваат и обезбедуваат услови за развој на научните дејности заради унапредување на испитувањата, за примена на научните достигања и за зголемување на производноста на својот труд, како и за подготвување и усовршување на своите научни и стручни кадри.

Работните и други организации и нивните здруженија и заедници соработуваат заемно и со научните установи во програмирањето и остварувањето на нивните научно-испитувачки задачи и во обезбедувањето на финансиските средства.

Член 5

Научните установи, Универзитетот, факултетите, Македонската академија на науките и уметностите и другите научни организации вршат научни дејности и се грижат за нивниот развој, учествуваат во организирањето на разни форми на

научни испитувања и се грижат за објавувањето на резултатите на научната работа.

Член 6

Научни дејности можат да вршат и поедини научни работници.

Научните работници, кои со лична работа самостојно вршат научна дејност можат, во согласност со законот, да ја здружуваат својата работа и да формираат привремени или потрајни работни заедници.

Член 7

Во вршењето на научната дејност од заеднички интерес научните организации се здружуваат меѓусебно и со други организации и на друг начин остваруваат доброволна соработка.

II. ОРГАНИЗИРАЊЕ НА НАУЧНИТЕ ДЕЈНОСТИ

Член 8

Здружена научна работа се остварува во научните установи и во научните единици во состав на одделни работни организации, како и во работни заедници на научни работници.

Научни установи во смисла на овој закон се научни институти, заводи, центри, клиници и други.

Научни единици во состав на работни организации, државни органи и општествено-политички и други организации во смисла на овој закон се (научни единици) институти, заводи, станици, клиници, центри, лаборатории, одделенија и други.

Член 9

За организирање на научните дејности во Македонската академија на науките и уметностите, Универзитетот, факултетите и високите школи се применуваат одредбите на овој закон доколку со прописите за тие установи, не е поинаку определено.

Член 10

Научните установи и единици, со примена на научни методи и постапки, работат на испитувањето, проучувањето и решавањето на проблемите на одделни научни области, изнајдуваат можности и форми за примена на научните резултати во практиката, работат на усовршувањето на научниот и стручниот кадар и на подготвувањето на научниот подмладок, ги објавуваат резултатите од својата научна испитувачка работа, ја следат нивната примена на практиката, соработуваат со научните организации во земјата и странство и вршат други научни активности определени со актот за основање и со статутот на научната установа, односно со статутот на организацијата во чиј состав е научната единица.

1. Научни установи

Член 11

Научни установи основаат, сами или заедно, работните и други организации и нивните здруженија односно заедници, факултетите, Универзитетот, Македонската академија на науките и уметностите, општините и Републиката.

Научна установа може да основа и група од најмалку пет научни работници.

Член 12

Научна установа може да се основа ако се обезбедени средства за основање и почеток на работа и ако има потребен број научни работници за извршување на научните задачи.

Член 13

Подготвувањето за почеток со работа на научната установа го врши матична комисија што ја образува основачот.

Комисијата ја сочинуваат најмалку пет членови, од кои најмалку три научни советници или професори на факултет.

Матичната комисија го врши изборот на првите научни работници.

Матичната комисија престанува со работа кога ќе изврши избор на најмалку пет научни работници од кои три научни советници или виши научни соработници.

Член 14

Научните установи имаат својство на правно лице.

Член 15

Научните установи имаат статут.

Со статутот на научната установа поблиску се одредуваат задачите и внатрешна организација, составот, делокругот и одговорноста на органите на управувањето, положбата на работните единици и правата и должностите на работните луѓе во управувањето, прашањата за кои непосредно одлучува работната заедница и начинот на одлучувањето, начинот на утврдувањето на програмата за научна работа, начелата за формирањето и распределбата на средствата, одредби за научните и стручни работници и нивниот избор односно преизбор и разрешување, работните и други меѓусебни односи на работните луѓе, како и други прашања од значење за самоуправувањето и работењето на научната установа.

Статутот на научната установа го донесува советот на установата.

Статутите на научните установи основани од работни и други организации и нивни здруженија односно заедници ги потврдува органот надлежен за разгледување односно за потврдување на статутот на организацијата што ја основала научната установа.

Статутите на научните установи што ги основаат општините ги потврдува Општинското собрание.

Статутите на научните установи основани од Републиката ги потврдува Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 16

Научните установи и нивните заедници својата дејност ја вршат според утврдена програма за работа.

Член 17

Со научните установи управуваат членовите на работната заедница непосредно и преку органи на управување на кои тие им го доверуваат управувањето со определени работи.

Член 18

Членовите на работната заедница на научната установа непосредно одлучуваат за прашањата определени со закон и статутот на научната установа.

Непосредно одлучување се врши на собирот на работните луѓе, преку референдум и други форми на непосредно одлучување определени со статутот

Член 19

Органи на управување на научната установа се: совет, научен совет, управен одбор и директор.

Член 20

Советот на научната установа го сочинуваат членови што ги избира работната заедница на научната установа од својата средина и претставници на општествената заедница.

Директорот на научната установа не може да биде избран за член на советот на установата.

Со статутот на научната установа се определува вкупниот број на членовите на советот, бројот на членовите што ги избира работната заедница, како и кои организации и органи и во кој број избираат, делегираат односно именуваат претставници на општествената заедница за членови на советот.

Советот избира претседател од редот на своите членови што ги избрала работната заедница.

Член 21

Советот на научната установа:

1. донесува статут, планови и програми за развиток и за научна и друга работа на установата;
2. донесува правилници за распределба на доходот, за распределба на личните доходи и за работните односи, како и други општи акти;
3. донесува финансиски план и завршна сметка;
4. ги избира и отповикува членовите на управниот одбор;
5. ја разгледува работата и извршувањето на задачите на установата;
6. именува членови на конкурсна комисија и донесува одлука за именување и разрешување на директор на установата;
7. именува рецензиони комисији и врши избор во научни и стручни звања;
8. распишува конкурс и одлучува за примање и разрешување на работници на раководни работни места;
9. води општа грижа за усовршување на научните кадри;
10. донесува основни одлуки за користење на општествените средства со кои управува установата и утврдува елементи за пресметување на надоместокот за научните испитувања;
11. врши и други работи определени со закон и со статутот на установата;
12. за работите од точка 1, 5, 6, 8 и 9 од претходниот став одлучуваат сите членови на советот на научната установа, а за другите работи, освен за работите од точка 7, одлучуваат само членовите избрани од работната заедница.

За работите од точка 7 од став 1 на овој член одлучуваат членовите на советот избрани од редот на научните и стручните работници и претставниците на општествената заедница.

Член 22

Со статутот на научната установа, во согласност со законот, се определува дали се избира совет или функцијата на совет ја вршат сите членови на работната заедница на установата.

Кога со статутот на установата е определено функцијата на совет да ја вршат сите членови на работната заедница, во одлучувањето на работите определени во точка 1, 5, 6, 8 и 9 од претходниот член учествуваат и претставниците на општествената заедница, а за работите од точка 7 одлучуваат членовите на работната заедница од редот на научните и стручните работници и претставниците на општествената заедница.

Член 23

Научниот совет на научната установа го сочинуваат научните советници, вишите научни соработници, научните соработници и вишите стручни соработници, како и определен број асистенти и стручни соработници на установата.

Советот на научната установа може во научниот совет да именува научни работници и надвор од научната установа.

Со статутот на научната установа се определува бројот на асистентите и стручните соработници што се избираат во научниот совет и начинот на нивниот избор, како и бројот на членовите што се именуваат од редот на научните работници надвор од установата.

Директорот на научната установа е член на научниот совет по својата положба.

Членовите на научниот совет помеѓу себе избираат претседател на научниот совет.

Член 24

Научниот совет ги врши работите определени со статутот на научната установа, а особено:

1. ги утврдува предлозите на програми за научна работа и учествува во нивното донесување на начин определен со статутот;

2. дава мислење за изборот на лица во научни и стручни звања;

3. ја претресува организацијата, методите и резултатите на научната работа;

4. дава предлози за публикување на научни трудови и за употреба на средствата на установата наменети за научна работа;

5. дава мислења по предлозите за статусните промени на установата, за промена и проширување на дејноста, за здружување и соработка со други организации, како и други мислења во врска со работењето на установата;

6. изработува програми за научно и стручно усовршување на кадрите и се грижи за нивното извршување, предлага лица за стипендии, специјализација, научно и стручно усовршување, за учество на конгреси, симпозиуми и други научни средби.

Член 25

Со статутот на научната установа, во согласност со законот, се определува дали во установата се избира управен одбор или функцијата на управен одбор ја вршат сите членови на работната заедница на установата.

Бројот на членовите на управниот одбор на научната установа се утврдува со статутот на установата.

Член 26

Управниот одбор на научната установа:

1. ги утврдува предлозите на статутот и другите општи акти, плановите и програмите за работа, освен програмите за научна работа;

2. се грижи за извршување на актите и заклучоците на советот на установата;

3. го утврдува предлогот на финансискиот план и завршната сметка;

4. во согласност со основните одлуки на советот на установата решава за користењето на општествените средства со кои управува установата;

5. врши и други работи што му се ставени во делокруг со закон и со статутот и другите општи акти на установата.

Член 27

За директор на научна установа може да се именува лице што е истакнат научен работник и има способност за организирање на научна работа.

Поблиски услови за именување директор се утврдуваат со статутот на научната установа.

Член 28

За вршење на работи и задачи од заеднички интерес научните установи можат меѓусебно да се здружуваат во заедници.

Управувањето со работите во заедницата на научните установи се засновува врз начелата на самоуправувањето.

Заедницата на научните установи има својство на правно лице.

Заедницата на научните установи има статут. Статутот го донесува собранието на заедницата.

Член 29

Научните установи можат да се спогодуваат за ускладување на своите научно-испитувачки програми, за заедничка работа на научно-испитувачки проекти, за подготвување и усовршување на научни кадри и за други прашања што се однесуваат за унапредувањето на научните дејности од заеднички интерес.

Член 30

Покрај средствата што ги остваруваат од надоместоците за дејноста што ја вршат и средствата добиени по основа на кредит, научните установи можат да остваруваат средства и од свои опитни објекти, односно стопанства, како и од други извори.

Член 31

Покрај фондовите според општите прописи за установите, научните установи имаат и фонд за научни испитувања.

Висината на процентот на средствата што научните установи треба да го издвојуваат во фондот за научни испитувања и начинот на нивна употреба се утврдува со статутот на установата.

Член 32

Научните установи што ги исполнуваат условите од член 12 на овој закон, покрај запишувањето

во регистарот што го води надлежниот стопански суд, се запишуваат и во регистарот на научните установи што како јавна книга го води републичкиот орган на управата надлежен за наука.

Начинот на водењето на регистарот од претходниот став го пропишува републичкиот орган на управата надлежен за науката.

Републичкиот орган на управата надлежен за наука, по службена должност, ќе ја брише од регистарот на научните установи установата што ќе престане да врши научна дејност или што повеќе не ги исполнува условите од член 12 на овој закон.

Член 33

Надзор над законитоста на работата на научните установи основани од работните и други организации врши органот надлежен за вршење надзор над законитоста на работата на организацијата што ја основала научната установа.

Надзор над законитоста на работата на научните установи што ги основаат општините врши надлежниот орган на општината.

Надзор над законитоста на работата на научните установи основани од Републиката врши Извршниот совет.

2. Научни единици

Член 34

Научните единици се самостојни во вршењето на научната дејност.

Член 35

Со актот за основање односно со друг општ акт на основачот може да се определи научната единица првенствено или исклучиво да се занимава со научна работа за негови потреби.

Член 36

Научните единици имаат самоуправни права на работна единица, утврдени со статутот или друг општ акт на организацијата во чиј состав се наоѓаат.

Член 37

Научните единици имаат научен совет.

Научниот совет го сочинуваат научните советници, вишите научни соработници, научните соработници и вишите стручни соработници, како и определен број асистенти и стручни соработници на единицата. Советот на единицата може во научниот совет да именува и научни работници надвор од единицата.

Научниот совет на единицата ги врши работите од член 24 на овој закон.

Член 38

Одредбите на овој закон што се однесуваат на научната работа во научните установи сходно се применуваат и на научните единици.

III НАУЧНИ И СТРУЧНИ РАБОТНИЦИ

Член 39

Според својата научна подготовка и способност научните работници можат да се избираат во звањата: асистент, научен соработник, виш научен соработник и научен советник.

Член 40

За асистент може да биде избрано лице што завршило втор степен на настава на факултет или друга висока школа и покажува способност и наклоност за научна работа.

За научен соработник може да биде избрано лице што завршило трет степен на студии или докторат на науките и што има објавени научни трудови или на друг начин покажува способност за самостојна научна работа.

За виш научен соработник може да биде избрано лице што има докторат на науките и позначајни објавени научни трудови.

За научен советник може да биде избрано лице што има докторат на науките и познати научни трудови и дејности од влијание за развојот на научната област.

Член 41

Според својата стручна подготовка и способност стручните работници можат да се избираат во звањата: стручен соработник и виш стручен соработник.

Член 42

За стручен соработник може да биде избрано лице што завршило втор степен на настава на факултет или друга висока школа и има соодветна практика.

За виш стручен соработник може да биде избрано лице што завршило втор степен на настава на факултет или друга висока школа и има позначајни објавени или познати стручни трудови.

Член 43

Изборот на научните, односно стручните работници во определено звање претставува утврдување на научната, односно стручната способност на работниците за вршење научни односно стручни работи.

Звањето само по себе не дава право на земање определено работно место во научна установа, односно единица и само по себе не претставува основ за здобивање определен личен доход.

Член 44

Лицата во сите научни и стручни звања освен во звањето научен советник, подлежат на повторен избор (преизбор).

Вишите научни соработници се избираат на пет години, а другите научни работници и стручните работници се избираат на три години.

Член 45

Изборот во научни и стручни звања во научните установи го врши советот на установата по постапка пропишана со овој закон и статутот на установата.

Изборот во научни и стручни звања во научните единици го врши советот на единицата по постапка пропишана со овој закон и со општиот акт за организацијата и работењето на единицата.

Кога во советот на научната единица има помалку од три научни советници односно виши научни соработници, изборот на научните и стручните работници, по претходно мислење од научниот совет на единицата го врши соодветна научна установа или факултет под условите пропишани

со овој закон и по постапка утврдена со статутот на научната установа односно факултетот.

Член 46

Изборот во научни и стручни звања се врши по пријава на кандидатот.

Член 47

За оцена на пријавените кандидати, советот на научната установа образува рецензиона комисија од научни работници од потесната специјалност за која се врши изборот.

Рецензионата комисија ја сочинуваат најмалку два члена. При изборот на научните советници рецензионата комисија се состои најмалку од три члена.

Член 48

При изборот на научните советници, вишите научни соработници и научните соработници, членовите на рецензионата комисија треба да го имаат најмалку она звање за кое се врши изборот или соодветно звање на наставник на факултет односно висока школа.

При изборот на асистентите, стручните соработници и вишите стручни соработници, членовите на рецензионата комисија треба да имаат најмалку звање на научен соработник односно доцент.

Член 49

Рецензионата комисија поднесува извештај за пријавените кандидати.

Извештајот на рецензионата комисија се објавува на начин определен со статутот.

Врз основа на извештајот на рецензионата комисија научниот совет дава мислење за пријавените кандидати.

При давање мислење за научен советник учествуваат научните советници и вишите научни соработници.

При давање мислење за виш научен соработник и научен соработник учествуваат научните советници, вишите научни соработници и научните соработници.

При давање мислење за стручните звања и асистентите учествуваат сите членови на научниот совет.

Член 50

За вршење на научна работа и организирање на научна дејност во научните установи и научните единици работат научни и стручни работници.

Работните места во научните установи и единици се утврдуваат според видот, тежината, значењето и одговорноста во извршувањето на програмата и задачите на установата, односно единицата и според поделбата на работата во рамките на научниот процес.

Со општиот акт на научната установа односно единици, со кој се утврдуваат работните места, се определува за кои од нив како еден од условите се бара определено звање.

Член 51

За работните места на раководителите на организациони единици и сектори во научните установи се врши преизбор секоја четврта година, на начин утврден со статутот.

Член 52

По потреба во научните установи односно единици можат да работат и надворешни соработници што ги исполнуваат условите пропишани за постојаните научни и стручни работници.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 53

Научните и стручните звања здобиени по прописите што важеле пред влегување во сила на овој закон се признаваат до истекот на рокот за преизборот.

За лицата на кои согласно одредбата од претходниот став им се признаваат звањата, роковите за преизборот определени со член 44 од овој закон почнуваат да течат од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Лицата од претходниот став што имаат звање виш научен соработник и научен соработник можат да бидат преизбрани во исто односно избрани во повисоко звање иако не завршиле трет степен на студии, односно докторат на науките, доколку бидат хабилизирани врз основа на свои научни и стручни трудови или врз основа на други остварувања од значење за науката и практиката.

Хабилизацијата од претходниот став ја врши научниот совет. Постапката за хабилизација се спроведува според одредбите на овој закон што се однесуваат на изборот во научни звања.

Член 54

Организацијата и работењето на научните установи односно единици ќе се усклади со одредбите на овој закон во рок од една година по неговото влегување во сила.

Член 55

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на неговото објавување во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

68.

Врз основа на член 152 став 5 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, издавам

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПОДИГАЊЕ ЈАВНИ СПОМЕНИЦИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за подигање јавни споменици, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Републичкиот собор одржана на 23 февруари 1967 година и на седницата на Просветно-културниот собор одржана на 23 февруари 1967 година.

У. бр. 11/67

24 февруари 1967 година

Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Видос Смилевски, с. р.